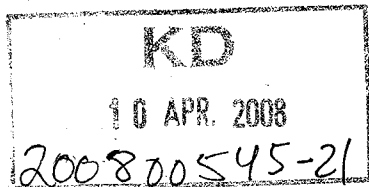

ADHD-foreningen • Afasiforbundet i Norge • Autismeforeningen i Norge • Cerebral Parese-foreningen • Dysleksiforbundet i Norge • Forbundet Tenner og Helse
• Foreningen for Blødere i Norge • Foreningen for Fragilt X- Syndrom • Foreningen for Hjertesjke barn • Foreningen for Kroniske Smertepasienter • Foreningen
for Musikk i Norge • Foreningen for Søvn sykdommer • Hørselshemmedes Landsforbund • Intereseforeningen for LMBB syndrom • Kliniefelterforeningen
i Norge • Landsforeningen for kombinert syns- og hørselshemmede/døvblinde • Landsforbundet for Utviklingshemmede og Pårørende • Landsforeningen
Alopecia Areata • Landsforeningen for hjerte- og lungesyke • Landsforeningen for Huntingtons Sykdom • Landsforeningen for Nyrepasienter og Transplanterte
• Landsforeningen for Pårørende Innen Psykiatri • Landsforeningen for Trafikkskadde i Norge • Landsforeningen mot Fordøyelsessykdommer • Leverforeningen
• Martanfaren • Mental Helse Norge • Momentum • Morbus Addisons Forening • Multipel Sklerose Forbundet i Norge • Norges Astma- og Allergiforbund
• Norges Diabetesforbund • Norges Døveforbund • Norges Fibromyalgi Forbund • Norges Myalgisk Encefalopati Forening • Norges Migreneforbund • Norges
Parkinsonforbund • NORILCO • Norsk Kraniofacial Forening • Norsk Cellakiforening • Norsk Dymellforening • Norsk Epilepsiforbund • Norsk Forening for
Anatresi • Norsk Forening for Cystisk Fibrose • Norsk Forening for Ehlers-Danlos Syndrom • Norsk Lymfødemforening • Norsk Forening for Nevrofibromatose
• Norsk Forening for Osteogenesis Imperfecta • Norsk forening for Tuberos Sklerose • Norsk Hemokromatoseforbund • Norsk Immunsviktforening • Norsk
Intereseforening for Kortvokste • Norsk Intereseforening for Stamme • Norsk Keratoseforening • Norsk Landsforening for Laryngektomerte • Norsk Tourette
Forening • Norsk Porfyriforening • Norsk Psoriasisforbund • Norsk Revmatikerforbund • Norsk Thyreoideaforbund • Prostatakreftforeningen (PROFO)
• Ryggforeningen i Norge • Rådgivning om spiseforstyrrelser • Ryggmargsbrokk- og Hydrocephalusforeningen • Støtteforening for Kreftsyke Barn • Turner
Syndrom Foreningen i Norge • Vestlandske Blindeforbund

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Deres ref: 200800545-/KOE
Vår fil: B08-HW040-Stjernø
Vårt arkiv: 453
Saksbehandler: Hanne Witsø

Oslo, 4. april 2008

Høring - Stjernø-utvalget NOU 2008:3 Sett under ett

Det vises til brev fra Kunnskapsdepartementet datert 28. januar 2008, der FFO bes om å kommentere NOU 2008:3 *Sett under ett*.

FFO vil konsentrere merknadene om utredningens kapittel 19 *Situasjonen for funksjonshemmede studenter*.

FFOs hovedsynspunkter

- FFO støtter utvalgets perspektiv: Å sikre funksjonshemmede bedre tilgang til høyere utdanning er ikke bare et rettferdighetskrav, men også et effektivt hjelpemiddel til å komme i arbeid og derigjennom å bedre samfunnsdeltakelsen.
- FFO støtter for øvrige utvalgets vurderinger og forslag.

Innledning

FFO støtter utvalgets perspektiv: Å sikre funksjonshemmede bedre tilgang til høyere utdanning er ikke bare et rettferdighetskrav, men også et effektivt hjelpemiddel til å komme i arbeid og derigjennom å bedre samfunnsdeltakelsen.

Når det er en overordnet politisk målsetting at flest mulig skal være i arbeid, er det et tankekors at bare 45,8 prosent av personer med funksjonshemning var sysselsatt i inntektsgivende arbeid, mens tilsvarende tall for befolkningen totalt er 77,5 prosent.¹

Tall viser at høyere utdanning letter inngangen til arbeidsmarkedet for funksjonshemmede: 88,7 prosent av personer med funksjonshemning med mer enn fire års utdanning er i arbeid, mot 99,2 prosent i den øvrige befolkningen.²

¹ Tall fra Statistisk sentralbyrå for 2. kvartal 2006.

² Bjørn olsen og Mem Thi Van: *Funksjonshemmede på arbeidsmarkedet*, Rapporter 2007/3 (Statistisk sentralbyrå, 2007), side 3.

Utvalgets forslag

Utvalget mener at selv om det er gjort mye bra for studenter med funksjonshemming de siste årene, så gjenstår fremdeles noen vesentlige ting.

Utvalget foreslår at:

- Kunnskapsdepartementet tar opp med NAV at også studenter på attføring bør få samme rettigheter som andre studenter med hensyn til studiefinansiering. Det gjelder bl.a. rett til å studere i utlandet på lik linje med andre. Utvalget viser til at målsetningen med støtte gjennom Statens lånekasse for utdanning er å bidra til økt deltakelse i høyere utdanning, og understreker Lånekassens ansvar for gode studiefinansieringsordninger for alle typer studenter. Ansvarsdelingen mellom Lånekassen og NAV må avklares.
- Studielitteratur tilrettelegges i plattformuavhengige elektroniske formater.
- Lydopptak bør være tillatt for funksjonshemmede. Institusjonene må ordne opp i rettighetsspørsmål knyttet til elektronisk tilgjengeliggjøring i hvert tilfelle.
- Funksjonshemmede som gruppe inkluderes i større undersøkelser som for eksempel SSBs levekårsundersøkelse blant studenter.
- Kunnskapsdepartementet pålegger de høyere utdanningsinstitusjonene å ta stilling til forholdene for de funksjonshemmede studentene minst én gang i året enten i en egen rapport til styret eller i kvalitetsrapporten.
- Kunnskapsdepartementet gir de høyere utdanningsinstitusjonene en presisering av reglene for universell utforming.

FFO støtter utvalgets forslag. Dette er områder som FFO har påpekt ved tidlige anledninger, både i møter med Kunnskapsdepartementet, i flere høringsuttalelser og i Brukerforum for funksjonshemmede i høyere utdanning.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESGRUPPE

Margaret S. Ramberg (S)
leder

Liv Arum
generalsekretær